

laser

Waterschade

Najaar 1998, kengetallen

Geachte lezer,

Niemand kon in het najaar van 1998 voorspellen hoe groot de schade zou zijn als gevolg van de wateroverlast, die toen is opgetreden door de twee situaties van extreme regenval. Ruim anderhalf jaar na dato blijkt dat die extreme regenval de Rijksschatkist circa 700 mln gulden heeft gekost (inclusief uitvoeringskosten).

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft destijds het agentschap LASER, onderdeel van het Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij (LNV), gevraagd om zorg te dragen voor de financiële afwikkeling van de schade. LASER heeft sinds die tijd herhaaldelijk vragen gekregen over de stand van zaken op het gebied van de afwikkeling. Die vragen hadden meestal betrekking op de hoogte van de schade die was geleden door de verschillende categorieën van gedupeerden en op het totaal van de tegemoetkomingen die in de getroffen delen van het land waren verstrekt.

Het leek ons daarom een goede gedachte om op een moment dat alle schadegevallen zouden zijn afgehandeld voor belangstellenden te komen met een totaalbeeld. Op grond van alle beschikbare gegevens is het nu mogelijk om dat totaalbeeld samen te stellen.

In dit boekje wordt in de vorm van tabellen, grafieken en andere verschijningsvormen een beeld geschetst van de waterschade 1998.

Den Haag, mei 2000

*Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
directie Brandweer en Rampenbestrijding,*

*Ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij,
agentschap LASER,*

BIBLIOTHEEK Ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij
Postbus 20401 2500 EK Den Haag
070-3784086 bibliotheek@fd.agro.nl

90X428

2000470514

Algemeen

De Wet Tegemoetkoming Schade bij rampen en zware ongevallen (WTS) stamt uit 1998 en voorziet in een tegemoetkoming van het Rijk bij schade die het rechtstreeks gevolg is van een overstroming door zoet water, een aardbeving of een andere ramp van vergelijkbare orde.

Deze wet werd van toepassing verklaard op de extreme regenval van 13 en 14 september 1998, WTS 1, en op de extreme regenval van 27 en 28 oktober 1998, WTS 2.

Al in 1997, toen de WTS in de steigers stond, verwierf LASER de opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, BZK, om de uitvoeringsorganisatie van de WTS ter hand te nemen. Bij een eventuele ramp waarop de WTS van toepassing verklaard zou worden, zou LASER de financiële afwikkeling van de schade verzorgen voor *alle* gedupeerden: particulieren, (agrarische) bedrijven en ander organisaties en stichtingen. LASER moest optreden als regisseur voor de uitvoering en daarbij samenwerken met derden, zoals schade-experts, branche-organisaties en decentrale overheden. De keuze van BZK was niet zo merkwaardig, want LASER, als officieel betaalorgaan, had in Nederland vergelijkenderwijs veel ervaring met de financiële afwikkeling van regelingen.

LASER, voert meer dan honderdtwintig wettelijke regelingen op het gebied van de primaire landbouw, de verwerkende industrie, natuur, landschap, bosbouw en recreatie uit. Van de ooi-premie tot de perenboomrooi-regeling en de bakkersboter-regeling. In 1998 werd voor deze regelingen bijna 1 miljard gulden aan subsidies verstrekt. Er zijn zes vestigingskantoren namelijk: Den Haag, Deventer, Diemen, Dordrecht,

Groningen en Roermond. In totaal werken er ruim vijfhonderd mensen. Sinds 1 januari 1998 is LASER een agentschap. Die status heeft LASER voldoende armslag gegeven om ook opdrachten van anderen dan het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) en de Europese Commissie aan te nemen.

Deze organisatie, officieel Europees betaalorgaan, ging dus aan de slag toen de WTS van toepassing werd verklaard op de extreme regenval in september en oktober van 1998. De WTS werd van toepassing verklaard omdat de gebeurtenis die had plaatsgevonden als uitzonderlijk werd gekenmerkt, er sprake was geweest van gecoördineerde inzet van hulpverleningsdiensten bij de rampbestrijding, ook sprake was van maatschappelijke ontwrichting en er veel materiële schade was geleden. LASER handelde de schade af, maar de eindverantwoordelijkheid bleef bij BZK liggen.

Daarnaast werd voor gebieden die ernstig te lijden hadden gehad onder het natte najaar, maar die niet binnen het WTS-gebied vielen, de Oogstschade-regeling (ROS) ontworpen. Het liet zich namelijk aanzien dat de schade onder de agrariërs buiten het WTS-gebied aanzienlijk was. Deze regeling werd ook door LASER uitgevoerd, en deze viel vanzelfsprekend onder LNV.

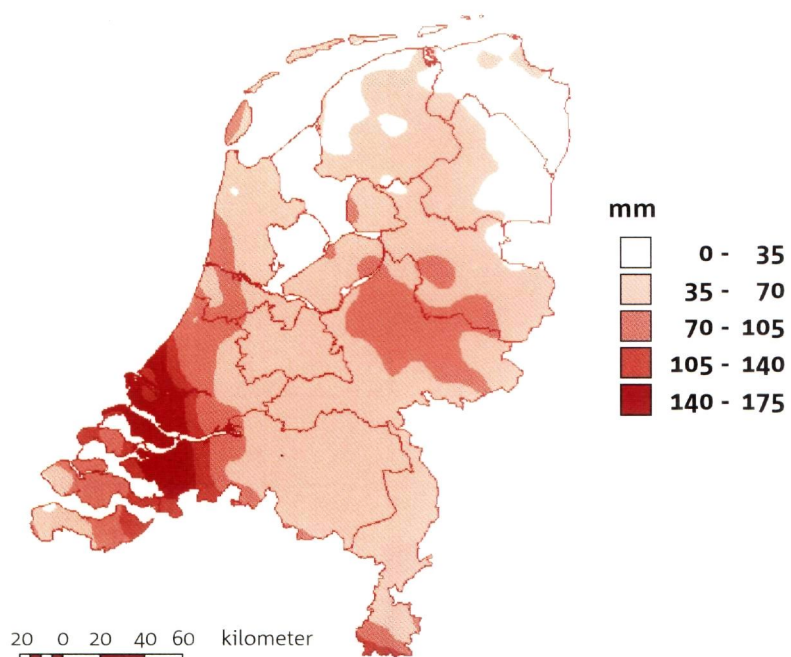
Tijdens de uitvoering werd LASER overstelpt met vragen van uiteenlopende aard. Om tegemoet te komen aan de vragen die betrekking hebben op uitbetalingen is dit boekje opgesteld. Per regeling wordt inzicht gegeven in aantallen meldingen, aanvragen en tegemoetkomingen. Ook wordt aangegeven wat de ge-

melde schade en wat er daadwerkelijk is uitgekeerd. Daarbij is onderscheid gemaakt naar provincie, doelgroep en schadecategorie.

De eerste signalen die binnenkwamen bij BZK en LASER vlak na de extreme regenval deden vermoeden dat er circa 1 miljard gulden schade zou zijn. Dit bedrag was gebaseerd op de gemiddelde schade die bij de eerste taxaties werd geconstateerd bij agrariërs en tuinders en de verwachting wat er aan meldingen binnen zou komen. Uiteindelijk is tweederde van het aantal meldingen daadwerkelijk als aanvraag in behandeling genomen. Om die reden is de prognose naar beneden bijgesteld en is de verwachting dat er ongeveer 700 miljoen gulden aan schadebedragen uitgekeerd zal gaan worden (inclusief uitvoeringskosten).

Neerslag WTS 1

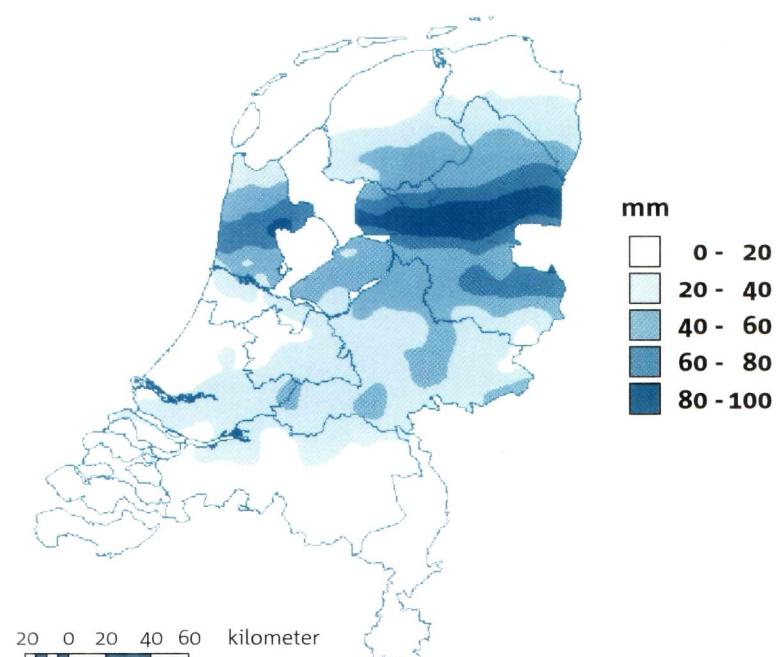
13 en 14 september 1998

© 1999, KNMI Klimatologische Dienstverlening

Neerslag WTS 2

27 en 28 oktober 1998

© 1999, KNMI Klimatologische Dienstverlening

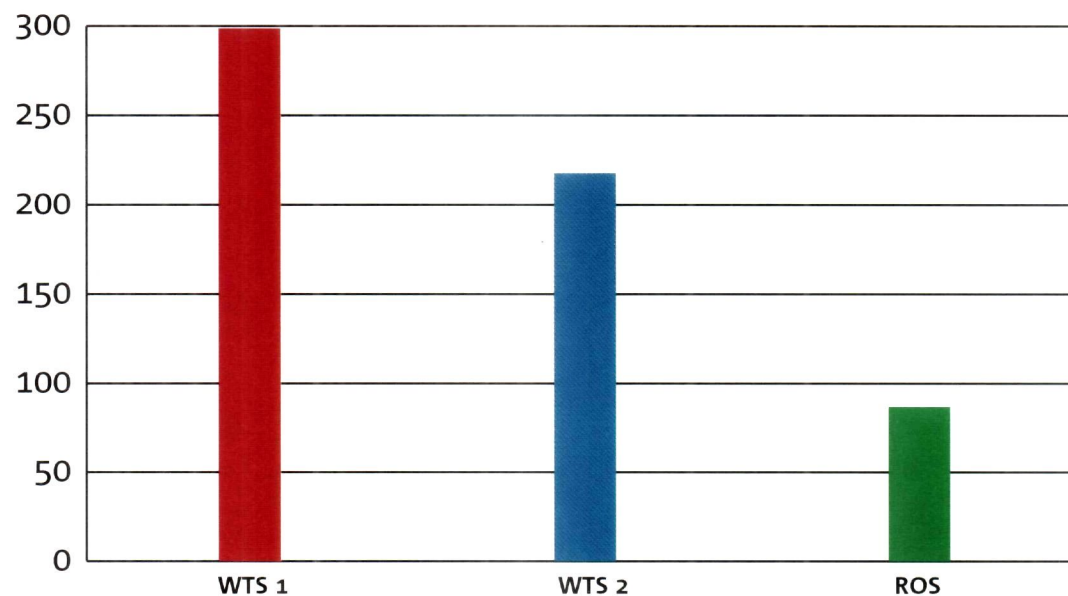
WTS 1 - WTS 2 - ROS

Tegemoetkomingen per regeling

Conform registratie LASER

Eind april 2000 is er circa 620 miljoen gulden uitgekeerd aan definitieve betalingen, vervolgschade en bezwaarschriften (exclusief uitvoeringskosten). Voor WTS1 is er ruim 300 miljoen gulden uitgekeerd, voor WTS2 228 miljoen gulden en voor de ROS 94 miljoen gulden. De hoogte van de gemiddelde tegemoetkoming in het kader van de WTS 1 bedraagt voor agrarische bedrijven circa f 57.000,-, voor overige bedrijven en decentrale overheden f 20.000,- en particulieren f 3.000,-. Deze bedragen zijn voor deze doelgroepen in het kader van WTS 2, respectievelijk f 36.000,-, f 77.000,- en f 3.900,-. In de Regeling Oogstschade bedraagt de gemiddelde tegemoetkoming f 29.000,-

x 1 mln.

WTS 1 - WTS 2 - ROS

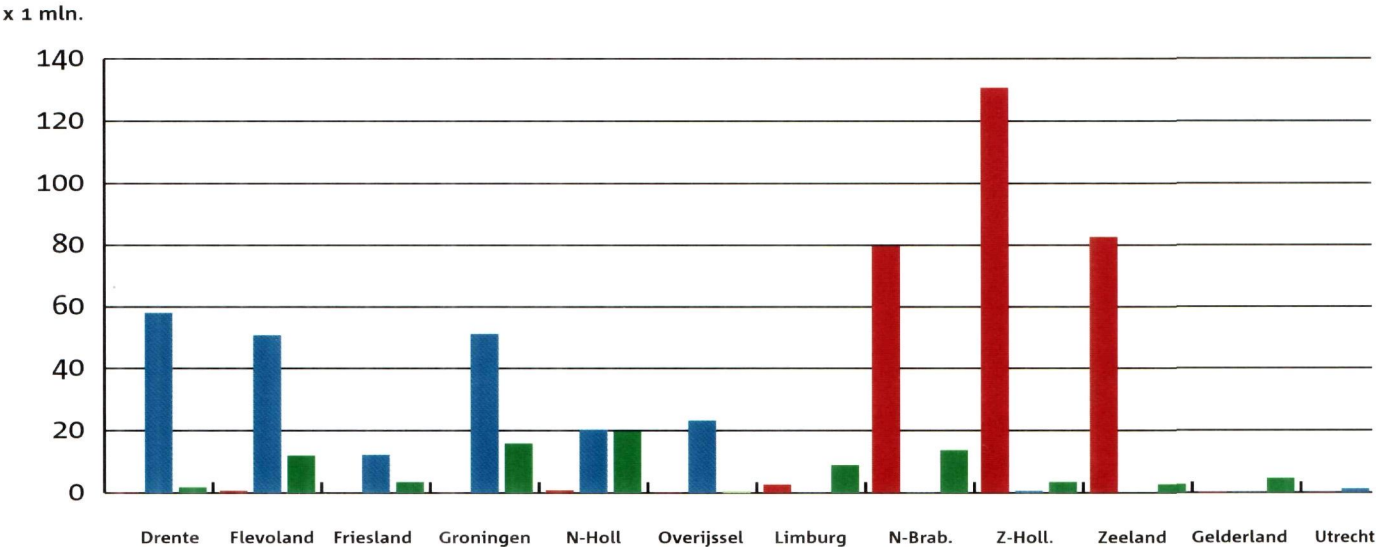
Tegemoetkomingen per regeling per provincie

Conform registratie LASER, januari 2000

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	N-Brabant	N-Holland	Overijssel	Utrecht	Z-Holland	Zeeland	Totaal
WTS 1	149.539	703.949	13.862	167.952	74.628	2.703.120	79.679.321	872.065	173.767	94.358	130.647.914	82.724.364	298.004.839
WTS 2	58.085.117	50.816.517	12.279.392	135.061	51.223.089	116.944	181.323	20.310.653	23.221.299	1.280.064	643.018	8.637	218.301.114
ROS	1.792.089	12.007.737	3.485.785	4.636.675	15.861.811	8.930.675	13.715.538	19.729.586	422.195	229.587	3.470.685	2.725.275	87.007.638
Totaal	60.026.745	63.528.203	15.779.039	4.939.688	67.159.528	11.750.739	93.576.182	40.912.304	23.817.261	1.604.009	134.761.617	85.458.276	603.313.591

Als gevolg van de extreme regenval in Zuidwest Nederland (WTS 1 gebied) zijn met name in Noord-Brabant , Zuid-Holland en Zeeland de meeste schade-bedragen uitgekeerd. Voor het WTS 2 gebied zijn die bedragen met name in de provincies Groningen, Drenthe en Flevoland uitgekeerd. Voor wat betreft de ROS is de verdeling over Nederland gelijkmatig gebleven, waarbij met name de provincies Gelderland en Utrecht de dans lijken te zijn ontsprongen.

- WTS 1
- WTS 2
- ROS

WTS 1

Aantallen ingediende schademeldingen, in behandeling genomen aanvragen en tegemoetkomingen per provincie

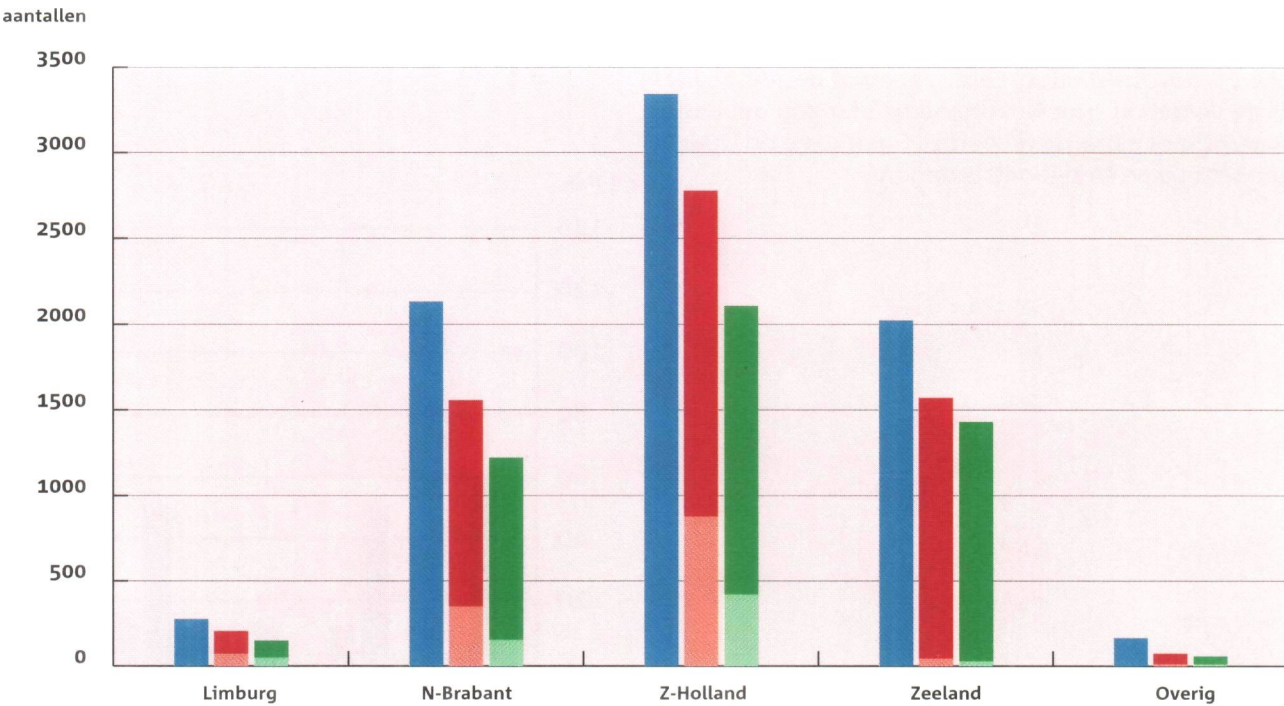
Conform LASER registratie.

	Limburg	N-Brabant	Z-Holland	Zeeland	Overig	Totaal
melding	277	2135	3344	2025	165	7946
aanvraag BE	133	1250	1916	1523	65	4887
aanvraag PE	72	307	862	48	9	1298
totaal	205	1557	2778	1571	74	6185
tegemoetkoming BE	109	1092	1682	1402	51	4336
tegemoetkoming PE	42	132	429	31	9	643
totaal	151	1224	2111	1433	60	4979

BE = (agrarische) **B**edrijven en decentrale overheden WTS 1 (**E**én)

PE = **P**articulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen WTS 1 (**E**én)

In het WTS 1 gebied blijkt vooral de provincie Zuid-Holland er qua aantallen meldingen, aanvragen en tegemoetkomingen uit te springen. Circa 40 % van het aantal tegemoetkomingen dat in het WTS 1 gebied is verstrekt is uiteindelijk afkomstig uit deze provincie.

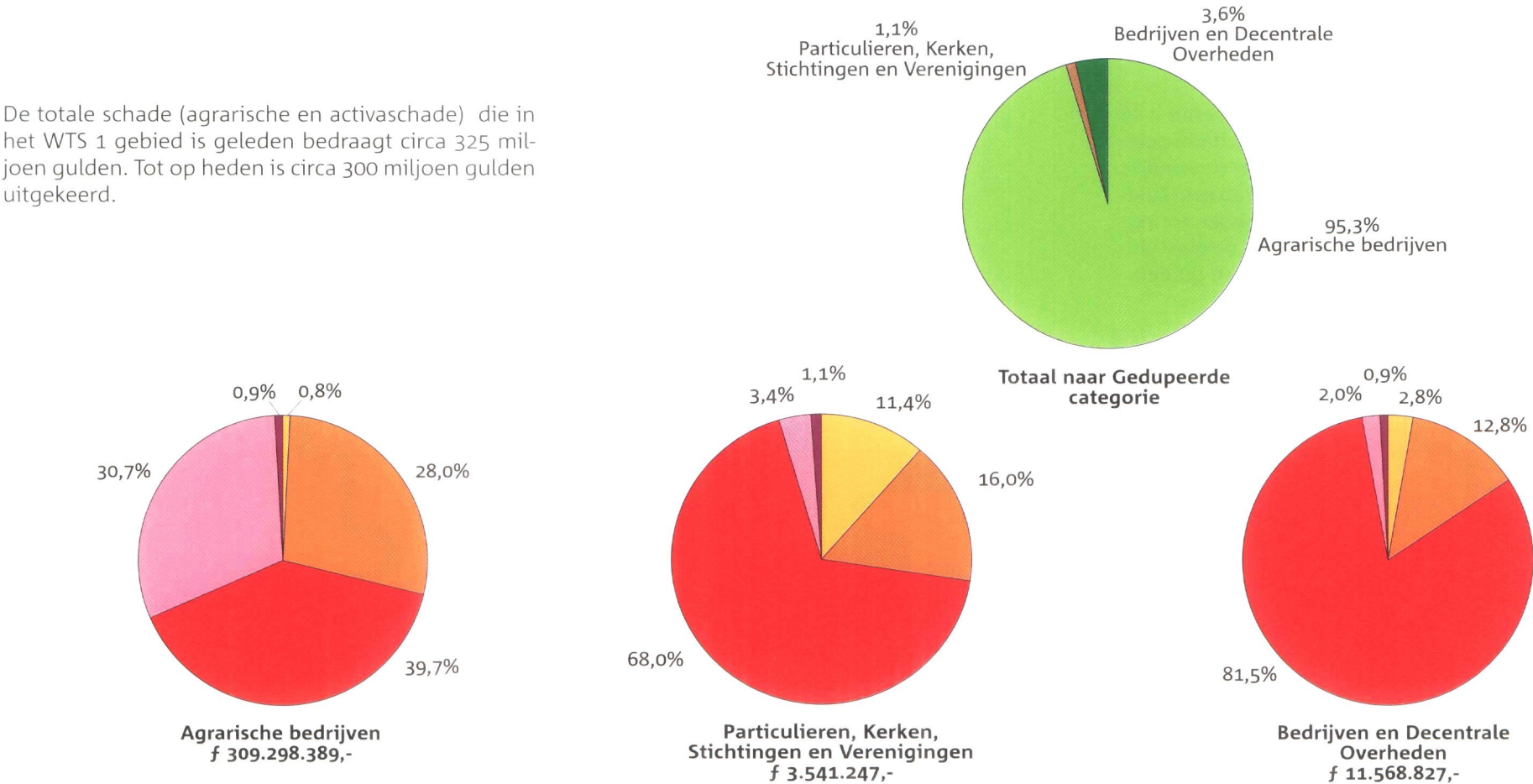
WTS 1

Schade (agrarische- en activaschade) in guldens per provincie per doelgroep op basis van ingediende aanvragen

Conform registratie BCE

	Limburg	N-Brabant	Z-Holland	Zeeland	Overig	Totaal
Agrarische bedrijven	2.540.915	86.519.746	122.727.379	94.803.223	2.707.126	309.298.389
Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen	403.712	566.382	2.409.541	122.155	39.457	3.541.247
Bedrijven en Decentrale Overheden	323.442	1.482.408	9.433.879	229.960	99.138	11.568.827
Totaal	3.268.069	88.568.536	134.570.799	95.155.338	2.845.721	324.408.463

De totale schade (agrarische en activaschade) die in het WTS 1 gebied is geleden bedraagt circa 325 miljoen gulden. Tot op heden is circa 300 miljoen gulden uitgekeerd.

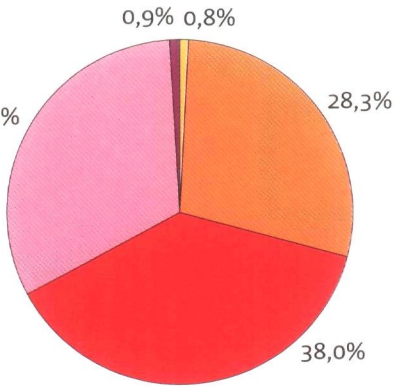
WTS 1

Agrarische gewasschade in guldens

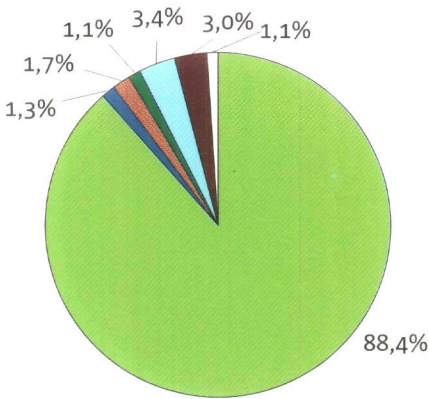
Conform registratie BCE. Gewas-/teeltplanschade (exclusief activaschade).

	Limburg	N-Brabant	Z-Holland	Zeeland	Overig	Totaal
Akkerbouw en Vollegrondsgroente	2.196.004	73.330.559	85.364.716	82.699.399	2.113.602	245.704.280
Bloembollen Buitenteelt		682.467	1.136.487	1.333.656	444.945	3.597.555
Bomen en Vaste Planten	44.498	2.424.893	607.368	1.592.926		4.669.685
Fruitteelt	27.918	1.344.312	614.038	1.148.724	58.298	3.193.290
Glastuinbouw, Bloemen en Planten		383.977	8.842.843	237.571	16.758	9.481.149
Glastuinbouw Groenten		170.881	8.290.706			8.461.587
Zaden en Bloemen		287.911	840.064	1.677.880		2.805.855
Totaal	2.268.420	78.625.000	105.696.222	88.690.156	2.633.603	277.913.401

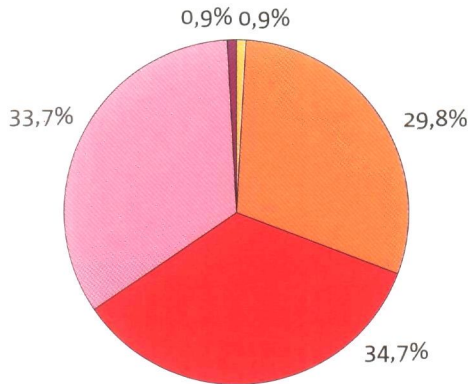
Vooraf in de Akkerbouw en Vollegrondsgroente is in het WTS 1 gebied de meeste agrarische schade geleden, circa 245 miljoen gulden. Daarbij is er nauwelijks onderscheid te maken tussen Noord-Brabant, Zuid-Holland en Zeeland. Voor wat betreft gewassen springt Zuid-Holland er uit vanwege de schade in de glastuinbouw, bloemen en planten, circa 17 miljoen gulden.

Verdeling van de totale agrarische schade over de Provincies

Verdeling van de schade naar gewascategorie

Akkerbouw en Vollegrondsgroente per provincie f 245.704.280,-

WTS 1

Activaschade per doelgroep naar Provincie

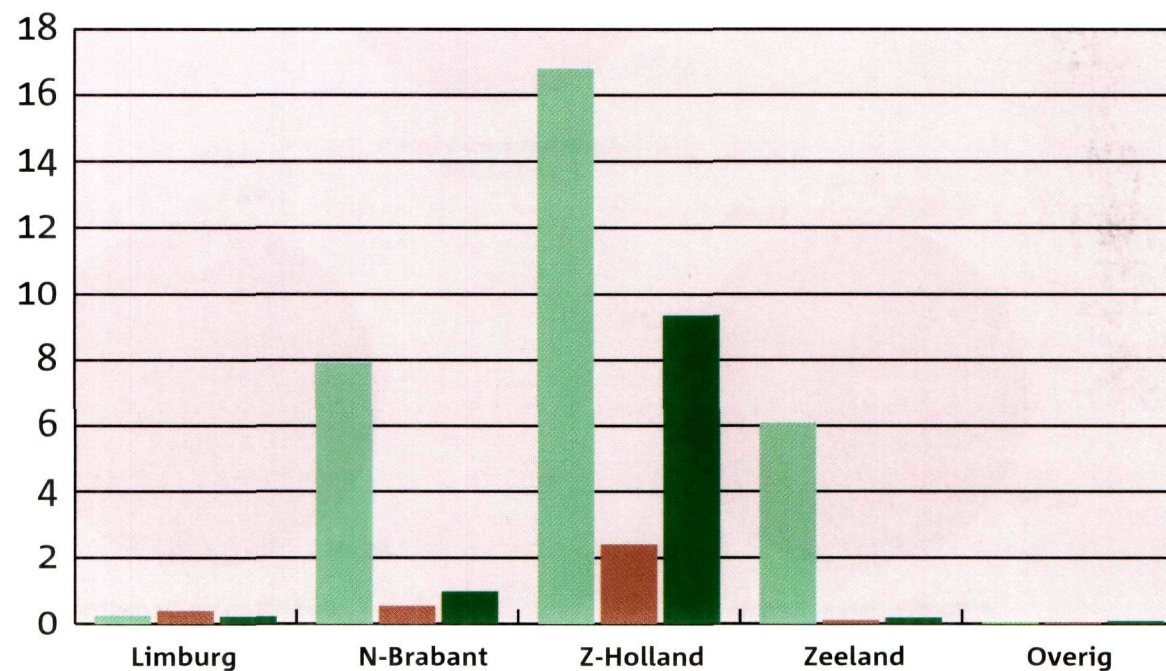
Conform registratie BCE.

	Limburg	N-Brabant	Z-Holland	Zeeland	Overige	Totaal
Agrarische bedrijven	272.495	7.937.100	16.814.091	6.099.981	73.523	31.197.190
Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen	403.712	555.380	2.408.966	121.979	39.457	3.529.494
Bedrijven en Decentrale Overheden	235.393	994.463	9.369.028	200.480	99.138	10.898.502
Totaal	911.600	9.486.943	28.592.085	6.422.440	212.118	45.625.186

Naast de agrarische schade is er ook activa-schade opgetreden. Die schade is in het WTS 1 gebied circa 45 miljoen gulden geweest. Ook hier is de meeste schade in Zuid-Holland geleden, niet alleen in de agrarische sector, maar ook in andere sectoren.

- Activaschade Agrarische bedrijven
- Activaschade Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen
- Activaschade Bedrijven en Decentrale Overheden

x 1 mln.

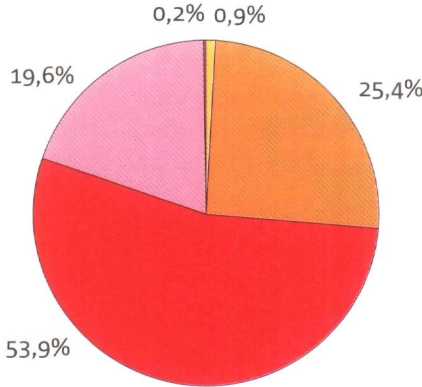
Toelichting:
Activaschade is schade aan gebouwen, inboedel, kosten voor opruiming en beredding.

WTS 1

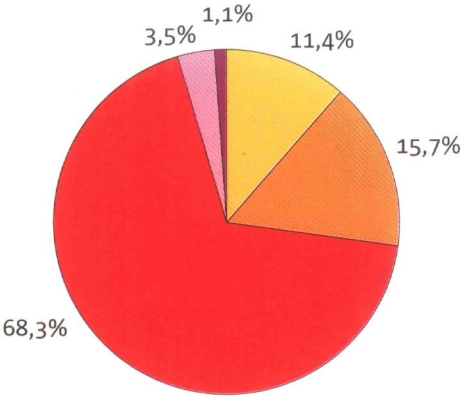
Activaschade per doelgroep naar provincie

Conform registratie BCE.

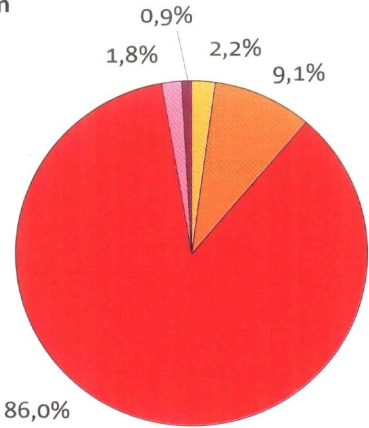
	Limburg	N-Brabant	Z-Holland	Zeeland	Overige	Totaal
Agrarische bedrijven	272.495	7.937.100	16.814.091	6.099.981	73.523	31.197.190
Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen	403.712	555.380	2.408.966	121.979	39.457	3.529.494
Bedrijven en Decentrale Overheden	235.393	994.463	9.369.028	200.480	99.138	10.898.502
Totaal	911.600	9.486.943	28.592.085	6.422.440	212.118	45.625.186

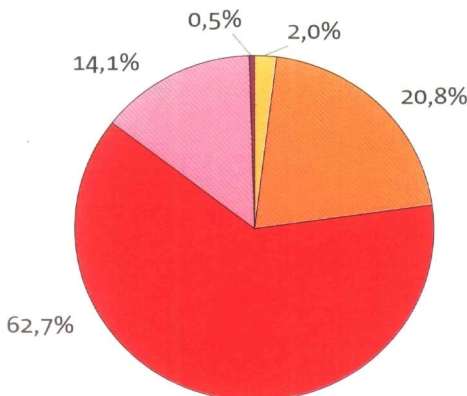
Agrarische bedrijven
f 31.197.190,-

Particulieren, Kerken,
Stichtingen en Verenigingen
f 3.529.494,-

Bedrijven en Decentrale
Overheden
f 10.898.502,-

Totaal per Provincie
f 45.625.186,-

WTS 2

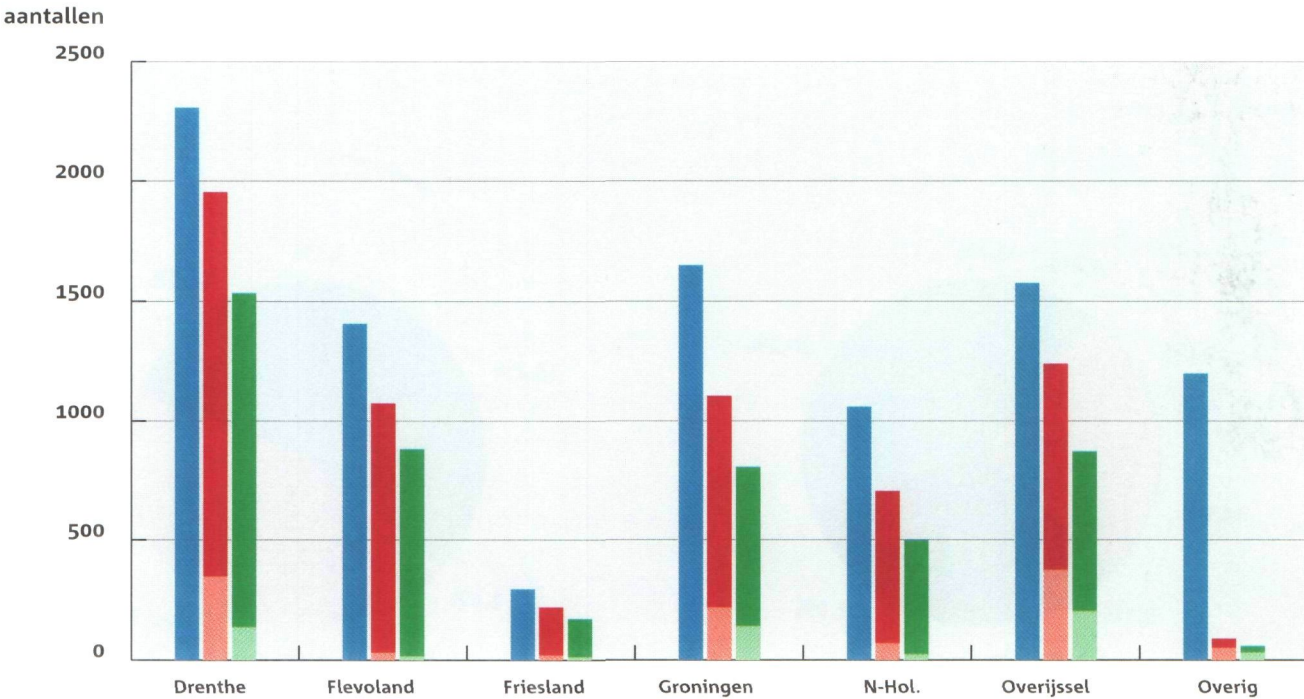
Aantallen ingediende schademeldingen, in behandeling genomen aanvragen en tegemoetkomingen per provincie

Conform LASER registratie.

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Groningen	N-Hol.	Overijssel	Overig	Totaal
melding	2305	1407	295	1648	1060	1575	1199	9489
aanvraag BT	1645	1050	209	903	644	925	55	5431
aanvraag PT	310	26	12	203	63	316	36	966
totaal	1955	1076	221	1106	707	1241	91	6397
tegemoetkoming BT	1399	869	165	684	479	656	32	4284
tegemoetkoning PT	135	14	7	123	20	217	27	543
totaal	1534	883	172	807	499	873	59	4827

BT = (agrarische) **B**edrijven en **d**ecentrale overheden WTS 2 (**T**wee) PT = **P**articulieren, **K**erken, **S**tichtingen en **V**erenigingen WTS 2 (**T**wee)

In het WTS2 gebied blijkt vooral de provincie Drenthe er qua aantallen meldingen, aanvragen en tegemoetkomingen uit te springen. Ruim 30 % van het aantal tegemoetkomingen dat is verstrekt in het WTS2 gebied is uiteindelijk afkomstig uit deze provincie.

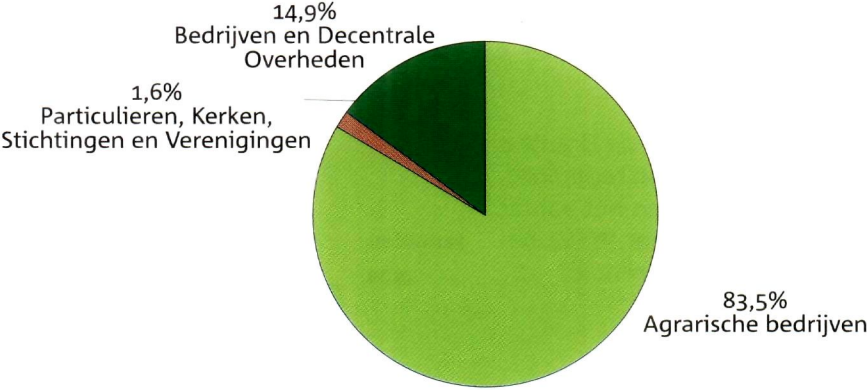
WTS 2

Schade (agrarische- en activaschade) in gulden per provincie per doelgroep op basis van ingediende aanvragen

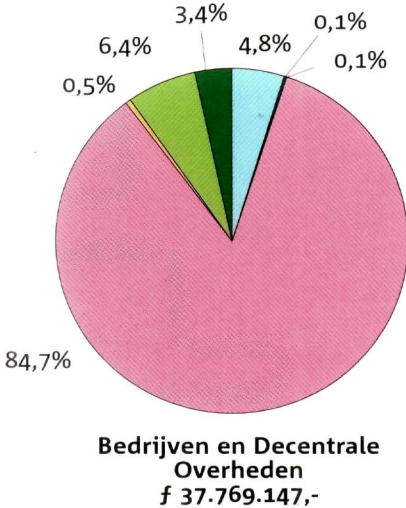
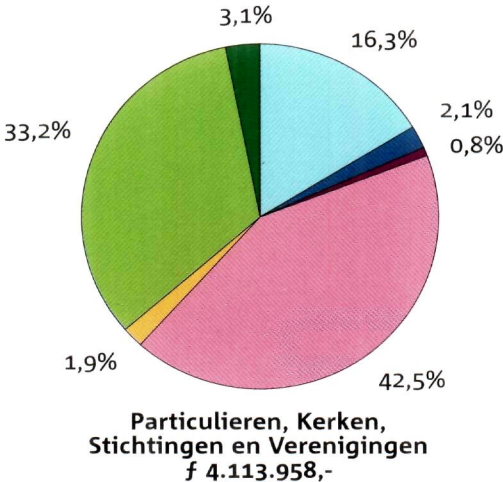
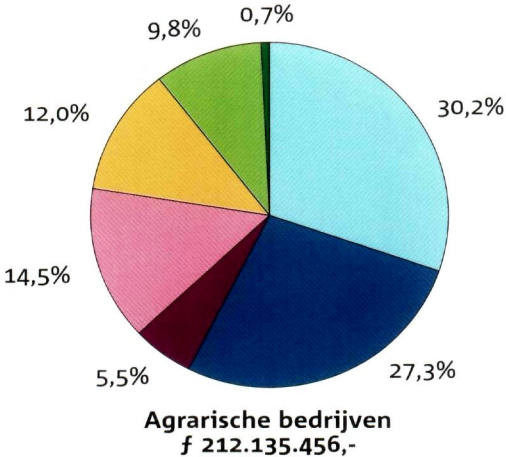
Conform registratie BCE

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Groningen	N-Holland	Overijssel	Overig	Totaal
Agrarische bedrijven	64.103.915	57.836.596	11.764.672	30.682.318	25.358.822	20.824.749	1.564.384	212.135.456
Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen	671.870	87.081	32.907	1.747.170	80.048	1.367.615	127.268	4.113.958
Bedrijven en Decentrale Overheden	1.813.279	51.045	46.407	31.981.879	186.924	2.415.261	1.274.352	37.769.147
Totaal	66.589.064	57.974.721	11.843.986	64.411.367	25.625.794	24.607.625	2.966.004	254.018.561

De totale schade (agrarische en activa-schade) die in het WTS 2 gebied is geleden bedraagt circa 254 miljoen gulden. Tot op heden is circa 228 miljoen gulden uitgekeerd.

Totaal naar Gedupeerde categorie

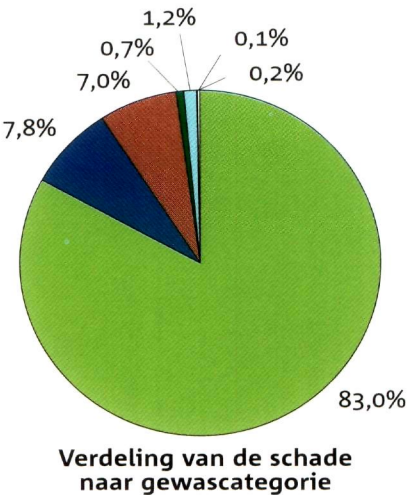
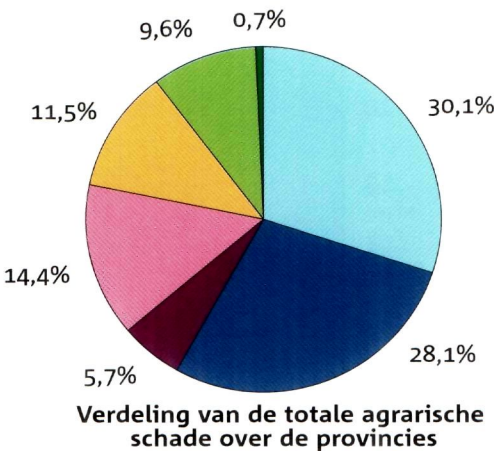
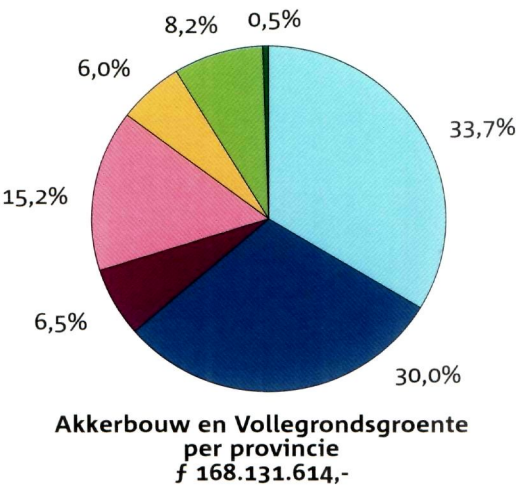
WTS 2

Agrarische gewasschade in guldens

Conform registratie BCE. Gewas-/teeltplanschade (exclusief activaschade).

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Groningen	N-Holland	Overijssel	Overig	Totaal
Akkerbouw en Vollegrondsgroente	56.604.335	50.402.294	10.918.955	25.485.525	10.086.756	13.760.639	873.110	168.131.614
Bloembollen Buitenteelt	501.893	3.424.825	230.717	20.709	10.119.727	1.015.643	510.737	15.824.251
Bomen en Vaste Planten	3.487.056	1.328.377	398.543	3.614.460	863.433	4.531.507		14.223.376
Fruitteelt	28.645	585.609		915	752.147	51.044		1.418.360
Glastuinbouw, Bloemen en Planten	139.329	931.687		71.108	1.188.045	4.217		2.334.386
Glastuinbouw Groenten	38.340	4.278			64.158	4.598		111.374
Zaden en Bloemen	69.530	132.091		8.500	160.481	44.097	5.034	419.733
Totaal	60.869.128	56.809.161	11.548.215	29.201.217	23.234.747	19.411.745	1.388.881	202.463.085

Vooraf in de Akkerbouw en Vollegrondsgroente is in het WTS 2 gebied de meeste agrarische schade geleden, circa 168 miljoen gulden. Daarnaast blijkt de schade in de bloembollen (Noord-Holland) , bomen en vaste planten (Drenthe en Overijssel) aanzienlijk te zijn geweest, circa 20 miljoen gulden.

WTS 2

Activaschade per doelgroep naar Provincie

Conform registratie BCE.

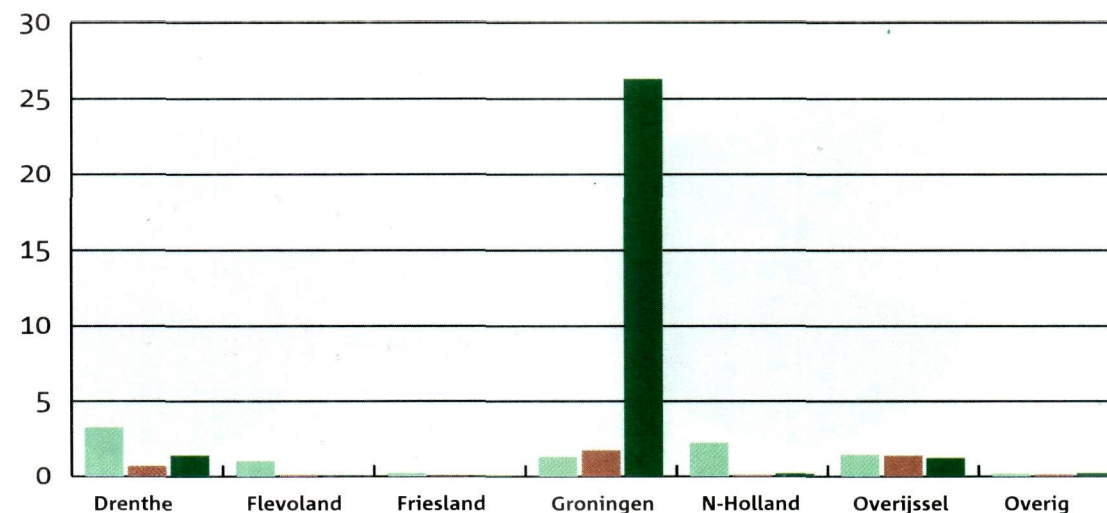
	Drenthe	Flevoland	Friesland	Groningen	N-Holland	Overijssel	Overige	Totaal
Agrarische bedrijven	3.246.109	1.010.315	216.457	1.294.876	2.222.115	1.436.885	175.503	9.602.260
Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen	665.725	87.080	32.907	1.722.285	80.048	1.367.114	127.268	4.082.428
Bedrijven en Decentrale Overheden	1.383.364	32.683	46.407	26.293.733	183.364	1.213.263	209.324	29.362.138
Totaal	5.295.198	1.130.078	295.771	29.310.894	2.485.527	4.017.262	512.095	43.046.826

Toelichting: Activaschade is schade aan gebouwen, inboedel, kosten voor opruiming en beredding.

Naast de agrarische schade is er ook activa-schade opgetreden. Die schade is in het WTS 2 gebied circa 43 miljoen gulden geweest. In vergelijking met het WTS 1 gebied is de activa-schade aan bedrijven en decentrale overheden hoger, vanwege met name de problematiek rondom de geïnundeerde polders in Groningen.

- Activaschade Agrarische bedrijven
- Activaschade Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen
- Activaschade Bedrijven en Decentrale Overheden

x 1 mln.

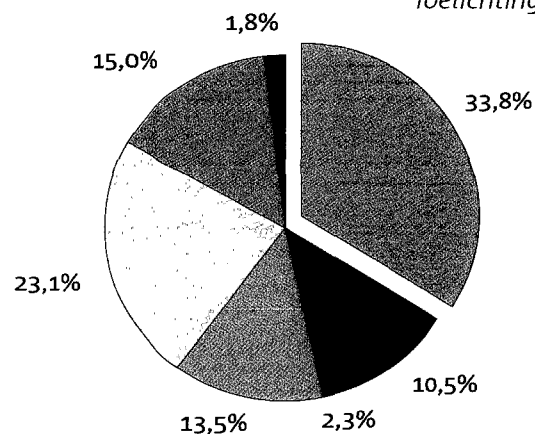
WTS 2

Activaschade per doelgroep naar provincie

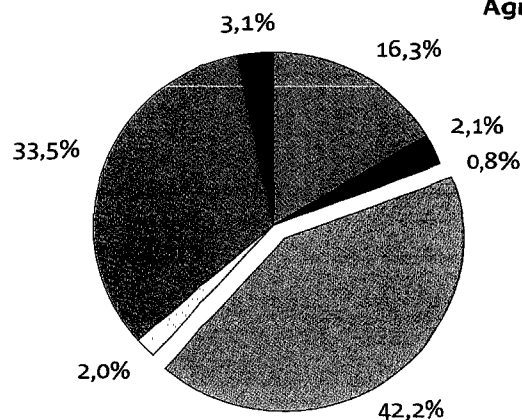
Conform registratie BCE.

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Groningen	N-Holland	Overijssel	Overige	Totaal
Agrarische bedrijven	3.246.109	1.010.315	216.457	1.294.876	2.222.115	1.436.885	175.503	9.602.260
Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen	665.725	87.080	32.907	1.722.285	80.048	1.367.114	127.268	4.082.428
Bedrijven en Decentrale Overheden	1.383.364	32.683	46.407	26.293.733	183.364	1.213.263	209.324	29.362.138
Totaal	5.295.198	1.130.078	295.771	29.310.894	2.485.527	4.017.262	512.095	43.046.826

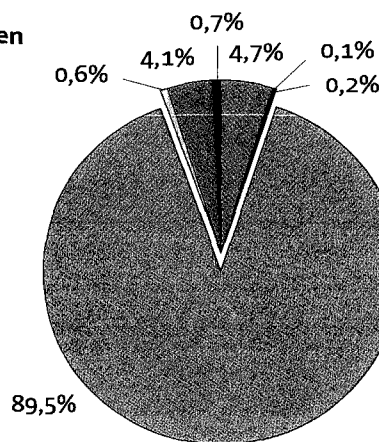
Toelichting: Activaschade is schade aan gebouwen, inboedel, kosten voor opruiming en beredding.

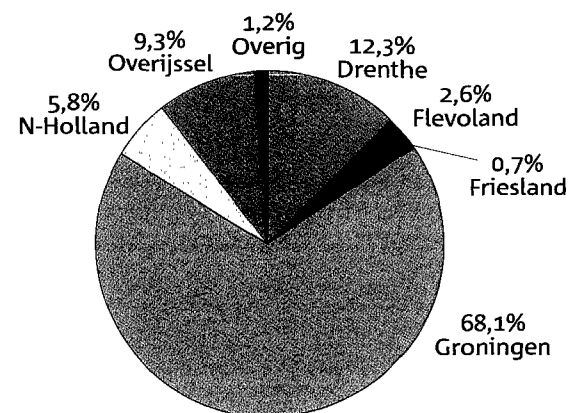
Agrarische bedrijven
f 9.602.260,-

**Particulieren, Kerken,
Stichtingen en Verenigingen**
f 4.082.428,-

**Bedrijven en Decentrale
Overheden**
f 29.362.138,-

Totaal naar Provincie
f 43.046.826,-

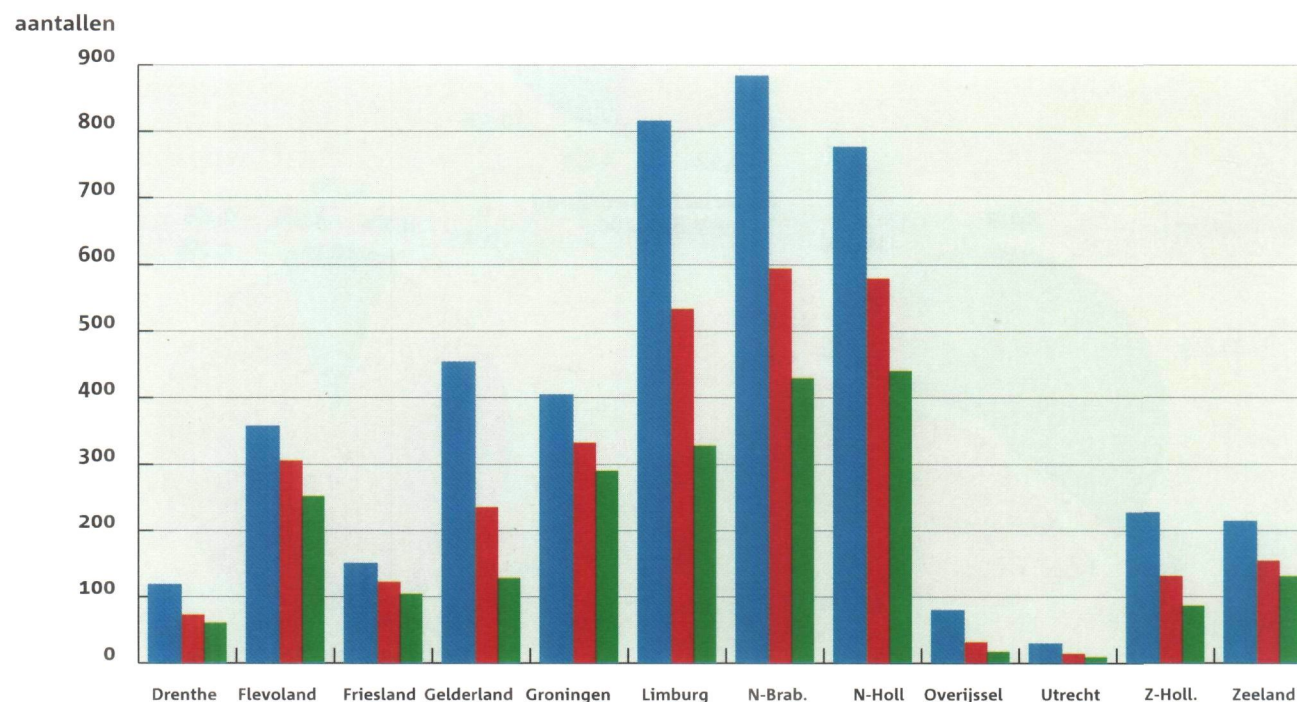
ROS

Aantallen ingediende schademeldingen, in behandeling genomen aanvragen en tegemoetkomingen per provincie

Conform LASER registratie.

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	N-Brab.	N-Holl	Overijssel	Utrecht	Z-Holl.	Zeeland	Totaal
melding	119	358	151	454	405	816	884	777	80	30	228	215	4518
aanvraag	72	305	122	235	332	533	594	579	31	14	131	154	3102
tegemoetkoming	60	252	104	128	290	328	429	440	17	9	86	131	2274

Uit de provincies Limburg, Noord-Brabant en Noord-Holland, die voor een deel al onder de WTS vielen zijn relatief gezien de meeste meldingen in het kader van de Regeling Oogstschade ontvangen. In de laatste twee provincies heeft dat geleid tot relatief gezien de meeste tegemoetkomingen. Klaarblijkelijk was de schade zo aanzienlijk dat de aanvrager voldeed aan de criteria van deze regeling, die in vergelijking met de WTS strenger waren. De totale omvang van de schade was circa 200 miljoen gulden, de tegemoetkomingen die tot op heden zijn verstrekt bedragen zoals uit eerdere overzichten (pag. 6 en 7) naar voren is gekomen circa 94 miljoen gulden.

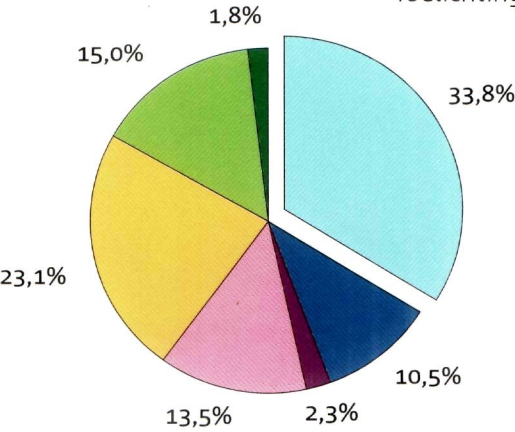
WTS 2

Activaschade per doelgroep naar provincie

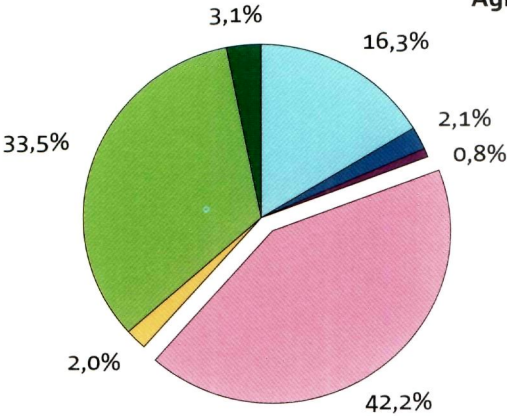
Conform registratie BCE.

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Groningen	N-Holland	Overijssel	Overige	Totaal
Agrarische bedrijven	3.246.109	1.010.315	216.457	1.294.876	2.222.115	1.436.885	175.503	9.602.260
Particulieren, Kerken, Stichtingen en Verenigingen	665.725	87.080	32.907	1.722.285	80.048	1.367.114	127.268	4.082.428
Bedrijven en Decentrale Overheden	1.383.364	32.683	46.407	26.293.733	183.364	1.213.263	209.324	29.362.138
Totaal	5.295.198	1.130.078	295.771	29.310.894	2.485.527	4.017.262	512.095	43.046.826

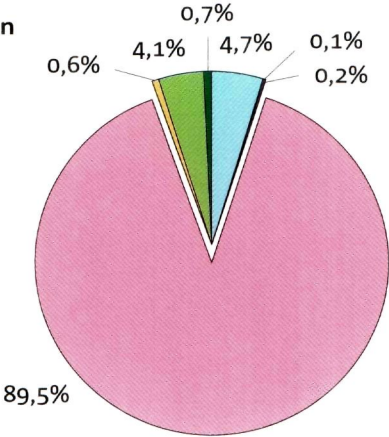
Toelichting: Activaschade is schade aan gebouwen, inboedel, kosten voor opruiming en beredding.

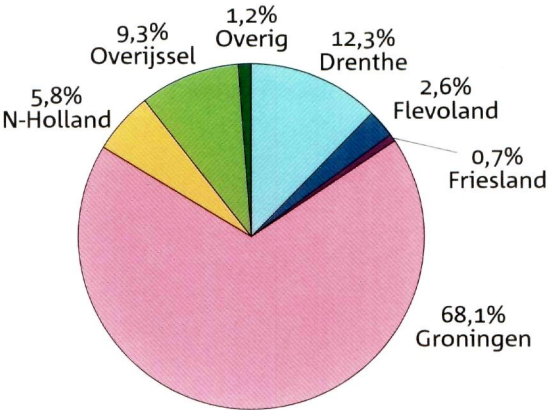
Agrarische bedrijven
f 9.602.260,-

Particulieren, Kerken,
Stichtingen en Verenigingen
f 4.082.428,-

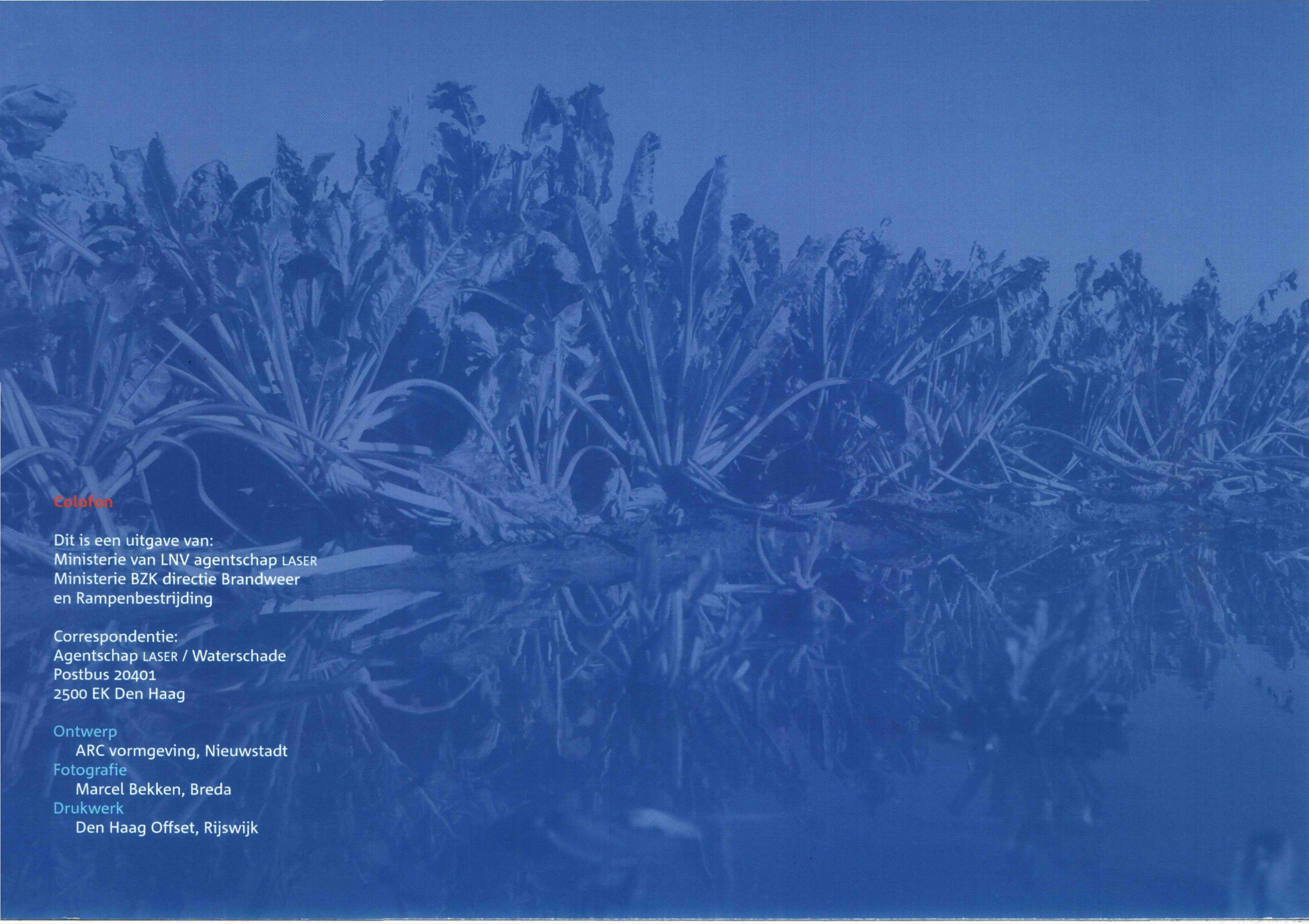

Bedrijven en Decentrale
Overheden
f 29.362.138,-

Totaal naar Provincie
f 43.046.826,-

Colofon

Dit is een uitgave van:
Ministerie van LNV agentschap LASER
Ministerie BZK directie Brandweer
en Rampenbestrijding

Correspondentie:
Agentschap LASER / Waterschade
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Ontwerp
ARC vormgeving, Nieuwstadt

Fotografie
Marcel Bekken, Breda

Drukwerk
Den Haag Offset, Rijswijk